

Motion till riksdagen 2020/21:3971

av **Camilla Brodin m.fl. (KD)**

med anledning av skr. 2020/21:133 Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensråd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda för- och nackdelar med en modell där en större del av vinsterna från naturresurser stannar lokalt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla trafikslag behövs och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av insatser för att motverka effekterna av corona och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Föreliggande skrivelse beskriver regeringens nationella strategi för en hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. Genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken ska vara samordnat med landsbygdspolitiken, politiken för hållbar stadsutveckling, miljöpolitiken samt andra berörda politikområden.

Regeringen har identifierat fyra strategiska områden som ska ligga till grund för arbetet. Dessa är:

1. Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet.
2. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet.

3. Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet.
4. Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem.

Utifrån denna strategi avser regeringen att ta fram en handlingsplan för dess genomförande.

Kristdemokraterna kan i huvudsak instämma i att de fyra olika utpekade strategiska områdena äger relevans för en god regional utvecklingspolitik. Det finns inte många – om ens något – skarpa förslag som skapar friktion. Det blir lätt så när formuleringar är väldigt svepande och breda. I syfte att vässa strategin finns det all anledning att leta efter det som saknas och då öppnar sig många möjligheter till förbättringar av föreliggande skrivelse.

Strategin ska i nästa steg utmynna i en mer konkret handlingsplan. Inför det arbetet vill Kristdemokraterna skicka in nedanstående punkter.

Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet.

För många år sedan kunde man höra Peps Persson retoriskt fråga: ”Hög standard, vad <frivillig språkcensur> är hög standard?”, i sin kanske största hit. För att parafrasera på Peps skulle man kunna fråga sig: ”Hög välfärd, vad är hög välfärd?”

Att ha egen försörjning och ett eget boende hör absolut till de mest basala nycklarna till ett självständigt liv med hög grad av egenmakt. Samhällets ”välfärdsstamnät” skola, vård och omsorg hör förstås dit också. På dessa punkter finns det texter som beskriver regeringens vilja.

Just sjukvården förtjänar att ges lite mer fokus. Vi ser många exempel på att det är för stora skillnader i landet i dag. Vården ges inte på lika villkor oberoende av var man bor. Mot den bakgrunden finns det all anledning att se över sjukvårdens organisering. Det är knappast troligt att dagens regioner med olika demografiska och ekonomiska förutsättningar ska kunna leverera en god och jämlik vård till hela befolkningen. Staten bör därför ta ett huvudansvar för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård i hela landet som skulle kunna vara en stabil bottenplatta för en positiv regional utveckling i hela Sverige.

En mycket grundläggande fråga lyser med sin frånvaro i skrivelsen: tryggheten. Rättsväsendet är en grundläggande samhällsservice. För att värna tryggheten i landets alla delar är det angeläget att polisen har de resurser som krävs för att vara närvarande i hela landet.

Kristdemokraterna vill se en förstärkning av hela rättsväsendet i alla dess olika led. Kort sammanfattat behöver vårt land fler poliser som kan vara närvarande i lokalsamhällen och det behövs domstolar på fler platser än i dag. Centraliseringen har på denna punkt gått alldeles för långt. Denna aspekt av välfärden verkar bortglömd av regeringen och det är en allvarlig brist.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet

En nyckelfråga för att kunna skapa en positiv spiral när det gäller de nyanlända som har kommit till Sverige är att kunna skapa vägar för egen försörjning. Detta är något annat än det beklämmande uttrycket ”att vara i sysselsättning”.

Ett arbete är så mycket mer än det som syns i lönekuvertet. Att känna sig behövd, att ha tydliga rutiner, att känna plikt känsla, att anstränga sig och få feedback är viktiga beståndsdelar i ett meningsfullt arbete.

Det handlar om att snabbt skapa vägar som tar till vara den kompetens som finns och vid behov komplettera med det som saknas för att den nyanlände ska få bli en del av sitt nya hemland. Detta är en av samhällets viktigaste uppgifter. Ett verktyg kan vara att använda sig av ”kompetensråd”, där företrädare från bl.a. region, länsstyrelse och handelskammare träffas med ett enda syfte – att få fram arbetstillfällen för nya svenskar.

Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet

Regeringens skrivelse svävar ofta högt ovanför dagens verklighet för Sveriges entreprenörer. Det kan vara intressant att reflektera en minut över om det verkligen är Näringsdepartementet som är avsändare av denna produkt. Man borde då kunna förvänta sig att det skulle finnas ett tydligt näringslivsperspektiv.

Men det är svårt att frigöra sig från känslan att dokumentet har silats genom Miljödepartementet på ett sätt som gör att fokus ligger någon annanstans. En enkel genomräkning visar att söker man på begreppet ”miljö” får man över 150 träffar medan ”tillväxt” får ca 50 träffar.

Mot denna bakgrund vill Kristdemokraterna lyfta fram förvaltarskapstanken som är en av partiets grundpelare. Men det förtjänar att påminna sig om att förvaltarskap inte bara kan betyda ”bevara” eller ”konservera”. Begreppet innehåller också en aspekt av förnyelse och – inte minst viktigt – förädling. Denna insikt verkar ha tappats bort av regeringen, och kanske det är därför ”malm” och ”mineral” bara nämns ett par gånger i skrivelsen.

Med en ökad digitalisering kommer det att skapas möjligheter till näringsliv där det fysiska avståndet eller invånare med kvadratkilometer inte betyder lika mycket som förr. Detta är en förändring vi självklart bejaktar.

Samtidigt finns det näringar som inte går att flytta på eller digitalisera. Malm och mineral är exempel på detta och det är högst olyckligt att vår nuvarande regering är så fientligt inställd till en utvecklad gruvnäring. Denna basnäring kan rätt använd bli en nyckelfaktor för att ställa om vårt land till att bli fossilfritt. Sverige har på denna punkt också ett ansvar inom EU att förvalta resurserna på ett hållbart sätt, dvs. att förädla dem.

Med den oerhört spännande utveckling som står för dörren i norra Sverige ställer det höga krav på att staten är med på banan och skapar förutsättningar för en stabil elför-sörjning. Det borde finnas några grundbultar som en bred majoritet i riksdagen skulle kunna enas om: Vårt land behöver bygga ut sin produktionsförmåga av el kraftfullt. Vi behöver bygga ut den i alla landets delar. Vi måste ha en stor baskraft som är fossilfri och planerbar. Överföringskapaciteten måste också dels förnyas, dels byggas ut.

Det bör därutöver tillsättas en utredning om för- och nackdelar med en modell där vinsterna från de svenska naturresurserna i första hand hamnar i kommunerna och därifrån omfördelas enligt en fastställd princip, snarare än nuläget där intäkterna går till staten och kommunerna enbart får skatteintäkter från de boendes arbetsinkomster. I detta sammanhang kan det vara värt att studera den norska modellen och utvinna erfarenheter från vårt västra grannland. Rätt utformad skulle en sådan modell kunna vässa olika regioners utvecklingskraft och framhäva vikten av att landets olika delar hänger ihop och att alla vinner på att alla delar är starka.

Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem

Det finns ibland en väldigt olycklig konstgjord konflikt mellan olika trafikslag. Sanningen är den att i valet mellan cykel, bil, lastbil, buss, tunnelbana, tåg och flyg så behövs allihop. Alla har sitt existensberättigande och behövs i mixen.

Lika självklart som att Stockholm skulle vara en annan – och mycket sämre – stad utan tunnelbana, lika självklart är det att bilen kommer att fortsätta vara huvudalternativet för de allra flesta människor som bor utanför de största städernas kärnor.

Lika självklart som det är att vi ska arbeta för att transportsektorn ska bli fossilfri, lika självklart är det att Sverige är ett exportberoende avlångt, glest befolkat land i Europas geografiska periferi. Vi måste skapa möjligheter för att flyget ska finnas med som ett självklart transportmedel, vid sidan av alla andra trafikslag. Denna insikt borde vara självklar, men eftersom skrivelsen är lite otydlig på denna punkt ser vi behovet av att påminna om detta.

Postcorona

Det saknas reflektioner kring hur vårt land ska kunna återta förlorade positioner när det gäller näringslivet efter corona. Det är ett grannliga arbete som ligger framför oss för att alla de små, medelstora och stora företag som har behövt närmast gå i ide under pågående pandemi ska kunna blomstra igen.

Tillverkningsindustrin har i stora stycken klarat utmaningen bättre, men besöksnäringar, upplevelsenäringar och olika kulturnäringar går för närvarande igenom ett stålbad som kommer att ha effekter i årtal. Kraftfulla och strategiskt genomtänkta satsningar måste komma dessa till del för att vårt land inte bara ska vara ett ställe där man bor utan också där man lever gott.

Camilla Brodin (KD)

Larry Söder (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)